

Pri upravljanju brendom važno je prepoznati kako potrošači vide brend i što im on pruža

Brendovi su supravrstni u sustavu otvorenog tržista, nemogu ih je izbjegći, imaju različne identitete, utječu na životne stilove, prilagodjavaju se karakteristikama svojih ciljnih skupina.

Oglašen: Darko Buković | 28.12.2021 u 13:10

čvorovi poslovni.com/

Brendovi se gradi, nastaju, imaju svoje uspone i padove, pa i nestaju. No u svemu tome postoji povezica – odluka. Te odluke nisu deklaratorne, one su sadžajne, poslovno usmjerene i postavljene kao strategija i način poslovanja. I na primjeru brendova koji nosi i danas imena nekadašnjih narodnih heroja, nezvanično je – odluka.

Na samom početku serijala tekstova ideja je bila s jedne strane podsjetiti nas iz X generacije, rodene u drugom dijelu 60-ih do početka 80-ih godina, koji smo sazrijevani u reformama i stalnim promjenama, znali ne samo sva imena, nego i njihove krace ili duže biografije, već posebno zbog mlađih djece, kojima razmisljavali o započinjanju u tim, dobrim kompanijama. Neke od njih, posebno one koje su i danas zadržale, pa, prilagođena suvremenom životu, imena, i tada su, kao i danas, bile pojmovi gospodarskog života ovih prostora.

I zato je jedan od objava bio *Njemačljinci*, rođenina iz 80-ih do sredine 90-ih, a posebno Z generacija, rođenog od sredine 90-ih, koja odrasta u vremenu stotovljenih promjena i koju je gotovo nemoguće fasonirati, približi priču o brendovima koji su opatali, kojih su nadživjeli društvena uređenja, i tko se zaprijev knjez u tih imena tvrtki. A nisu u imenima tvrtki vlasnici, kako pogodnostravljano – zbor brojnih primjera koji ih okružuju – misle mlađi. Posebno jer je kod njih vidljiv i izrazen motiv za samostalnim poduzetništvom, koji im je, upravo potaknut novim sofisticiranim tehnologijama, gotovo ugrađen u genetsku kod.

"Što se imena tiče, za *Kraš* nisam znao da je prezime osobe, dok sam za ostale tvrtke znao da su doble imena prema osobama, iako nikad nisam istražio tko su te osobe bile, kad su živjele, öme su se bavile", istaknuo je mladi student Noa, upitan zna li tko su bile osobe u nazivima poznatih kompanija. Rekao bilo da je riječ o tvrtkama s dugom tradicijom koja se u sprofiltrirale u problem stoljeću i da rezimo, ako kupuju Kraš, da s njenim proizvodom ne mogu fušati. Konkretno zaime im ne bih znao objasniti što znaće, istiće.

"Ne vjerujem da je moja generacija nešto pretjerano emotivno povezana s tim tvrtkama. Postoje neki proizvodi koji se ekskluzivno kupuju od jedne tvrtke, iznimno od drugih ako ovliči prvu nema u ponudi (npr. Badel pelin, Kraš Domaćica) jer se zna da te tvrtke prodaje najbolje proizvode te kategorije. To su brendovi koji su za nas nekakav simbol, nisu se previše mijenjali. Drugе strane, *Durac Daković* nam je bio dosta repoznat donedavno kad su mediji počeli pisati o lošoj situaciji u tvrtci. Kao i u Gredelju. Končar su za nas vlastni i tramaj, ne bili rekao da je prvu vezemo pojam "kvaliteta" uz taj brend koliko to radi države koje kupuju proizvode od Končara.", ističe Noa.

#Zapravo, nije baš pretjerano briga za ime tvrtke, što znaće ta imena, možda je to više nekakav fun fact, zanimljiva činjenica, do koje bi došli ili nam je netko rekao, il smo sad doznali iz ovog serijala", ističe gimnazijalka Emi. Bitna je identifikacija te tvrtke i proizvoda, jer su nam brojni proizvodi tako poznati, jer ih vezemo uz nešto što ima istu kvalitetu. No, činjenica je da bi teško samoinicijativno išli istraživati povijest neke te tvrtke, iskreno će.

"Ne bili rekao da mlađe nije briga za ime tvrtke, možda ih samo nije toliko briga kad je riječ o domaćim tvrtkama. Pojedino prepoznavaju kupujem od točno određenih tvrtki zato su u tome naprosti najbolji, ali nedostaje nam ta emotivna povezanost. Ne bili rekao da te tvrtke predstavljaju neku ekskluzivu i prestiž. Smatram kako su pojedine tvrtke i njihovi proizvodi već dočekali ustajanjem u našem društvu, dio su tradicije, s njima odrastamo da nema potrebe ih previše približavati mlađima kao brend. Dovoljno je da njihovi proizvodi ostanu iste kvalitete", zaključuje Noa.

"Živimo u svijetu brendova, sve ovisimo o brendu i brend je, za mene, ipak nešto više od samega proizvoda. Znači povjerenje i neku sigurnost, odnosno vjracanje kada govorimo o nekoj usluzi ili proizvodu", zaključuju Emi.

Da, suvremeni menadžment polazi od stajališta da su merke i brendovi nadređena kategorija proizvodima ili uslugama i da podrazumijevaju izgradnju i održavanje emocijonalnih i simboličkih vrijednosti. Upravo na taj način brand postaje kategorija kojom se strategički upravlja te se brendovima dodaju proizvodi i/ili usluge i to kao osnovni i najvažniji element identiteta.

Sukladno tomu, brend je obećanje i pokuplja uspostavljanja dugoročnog odnosa zasnovanog na funkcionalnoj vrijednosti ali i emocijonalnoj ili simboličkoj vrijednosti, pojasnio je jedan od naših vodećih stručnjaka za robne marke, prof. **Tihomir Vranešević**, sa Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. Brend je presudan kada je vrlo važno slijediti pravilne kategorije i da se uvede proizvoda u vodič uvedeni kategorije je slična po "tehnologiji" značajkama – drugačije pozicionirati na različitim ciljnim i tržišnim segmentima. U takvim tržišnim okolnostima trend postaje močno oružje tržišnog uspjeha – često putem i jedino zainte učinkovito. I da, netko možda smatra da je pretjerano reći da živimo u svijetu brendova, ali kad počiđemo šire, postajemo svjesni da govorimo o državi kao brendu i kako je brendirati, kako to učiniti u regijom, gradom, mjestom, manifestacijom, institucijom, prizvodom, valugom, tvrtkom, idejom, a da ne govorimo o osobnom brendiranju koje dobiva sve više i više na snaži i kojemu mnogi streme.

Fenomenološki smo u serijalu istražili plejadu brendova koji su nadživjeli ideologije. Istražili smo stvaranje pojedinih gospodarskih brendova koji su, primjerice, jedino na našim prostorima uspijeli zadržati imena o kojima mnogi danas ni ne znaju tko su bili, zato pojedine tvornice, poduzeća, tvrtke nose njihova imena i kako brendirati nešto u današnjem visokoglobaliziranom svijetu što mora osigurati svoju pojavnost.

Nematerijalna imovina tvrtki, vještajvo i brend, postaje sve dominantnija i nije nedostao da vrijednost marki öni i više od 50 posto ukupne vrijednosti pojedine tvrtke. Brendiranje postaje mođno onužje tržišnog uspjeha, često i jedino zaista učinkovito, ocjenjuje dr Vranešević.

Pojednostavljeno, funkcionalna vrijednost predstavlja iskaz koliko dobro proizvod ili usluga obavljaju posao za koji su namijenjeni (npr. koliko su opele tog brenda kvalitetne i uobičajene), emocionalna vrijednost je iskaz svladanja i drugih pozitivnih osjećaja kupaca prema tom brendu, a simbolička vrijednost je vezana za poruku koju onaj koji pokjeduje ili koristi brend želi oduševiti okruženju.

Pri upravljanju brendom je važno da tvrtke (vlasnik brenda/marke) prepoznaju kako potrošači vide brend i što im on pruža, odnosno kako ga žele prepoznati i vidjeti i što oni žele da im pruža. S druge strane, važno je da i svi vlastni brende odluče što je to što bi oni želeli da njihov brend bude potražljivo. Kada se pomire te dvije vrste, postane jasno u kojem smjeru idu i što treba biti okosnica za definiranje svih ostalih elemenata važnih za razvoj i upravljanje brendom.

U marketingu komuniciranju, brend je simboličko značenje svih informacija povezanih s organizacijom, proizvodom ili uslugom. Brend uključuje ime, logo, doživljaj i razlike simbola koje odlikuju prepoznatljivost. Brendovi su supravrstni u sustavu otvorenog tržista, nemogu ih je izbjegći, imaju različne identitete, utječu na životne stilove, prilagodjavaju se karakteristikama svojih ciljnih skupina.

Emocijonalna vrijednost ono što osjećamo prema brendu (svladanje, simpatija, ljubav...), dok je simbolička vrijednost ono što želimo pokazati drugima ili ukazivanje na tojkoj skupini ljudi želimo pripadati poštujuvajući pojedinka ili mandatnike, odnosno brendove. Tehničku kvalitetu proizvoda i usluga je u današnje vrijeme prično jedinstveno "kopirati", ali to nije slučaj s emocijama i simboličkom, te asocijacijom, zaključio je prof. Vranešević razgovore u serijalu tekstova *Narodni heroji* kao brend.

Danas se s tim brendovima koji nose imena nekadašnjih narodnih heroja treba boriti i voditi neke nove bitke na zahtijevnom svjetskom tržištu.

Projekt izrade i objavljivanja serijala tekstova pod naslovom *Narodni heroji kao brend*, autora **Darka Bukovića**, finansirao je podržala Agencija za elektroničke medije, kroz projekt Poticanje novinarske izvrsnosti za 2021. godinu.

čvorovi poslovni.com/objavljivanje-serijala-tektova-pod-naslovom-narodni-heroji-kao-brend

čvorovi poslovni.com/objavljivanje-serijala-tektova-pod-naslovom-narodni-heroji-kao-brend